

Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj:40116-042-629/144
Podgorica, 25 novembar 2014. godine

I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA DEMOKRATSKOG CENTRA CRNE GORE ZA 2013. GODINU

(konačan izvještaj)

Podgorica, novembar 2014. godine

Državna revizorska institucija je na osnovu člana 4 i čl 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i člana 23 Zakona o finansiranju političkih partija izvršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratskog centra Crne Gore za 2013. godinu. Revizija je planirana i obavljena sa ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom regulativom, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i razmatranja Izjašnjenja subjekta revizije (br. 02/14 od 17.11.2014. godine) na Preliminarni Izvještaj DRI broj 40116-042-629/120 od 06.11.2014. godine, a u skladu sa članom 44 Zakona o DRI I članom 50 Poslovnika Državne revizorske institucije Kolegijum u sastavu Nikola Kovačević, član Senata - rukovodilac Kolegijuma i dr Branislav Radulović, član Senata - član Kolegijuma usvojio je

Konačan izvještaj

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu

Demokratskog centra Crne Gore

M I Š LJ E NJ E

*Revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj izvještaja Demokratskog centra Crne Gore za 2013. godinu daje objektivan prikaz iskazanih prihoda i rashoda u skladu sa opšte prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja pa shodno tome nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj za 2013. godinu.***

Pored datog pozitivnog mišljenja nadležni Kolegijum skreće pažnju subjektu revizije na utvrđene nedostatke i propuste koji se odnose na:

1. *Subjekt revizije je u 2013. godini od poslovnih knjiga obezbjeđivao glavnu knjigu i pomoćnu evideniju blaganičkog poslovanja (dnevnik blagajne) ali nije obezbjeđivao evideniciju potraživanja od lokalnih samouprava.*

- ***Subjekt revizije u poslovnim knjigama treba da obezbijedi evideniranje potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu ovjerene i usaglašene dokumenacije.***

2. *Subjekt revizije je u poslovnim knjigama iskazao potraživanja od fizičkog lica po osnovu date pozajmice u iznosu od 3.500,00€ shodno zaključenom ugovoru kojim je precizirano da je fizičko lice u obavezi pozajmicu vratiti do kraja 2012. godine. U postupku revizije je utvrđeno da navedena pozajmica nije vraćena u 2013. godini.*

- ***Potrebno je da subjekt revizije preduzme aktivnost u cilju naplate potraživanja pokrene postupak prinudne naplate ili izvši otpis istih.***

3. *Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije je u poslovnim knjigama iskazao stalnu imovinu (osnovna sredstva) po nabavnoj i otpisanoj vrijednosti u iznosu od 1.462,20€ tako da ista nije imala sadašnju vrijednost što ukazuje da je po knjigovodstvenoj evidenciji u cjelosti otpisana. Državnom revizoru nije dat dokaz da je Partija u 2013. godini vršila popis osnovnih sredstava, pa se nije moglo utvrditi da li se ista i dalje koriste bez obzira što nemaju knjigovodstvenu vrijednost.*

- ***Potrebno je da subjekt revizije izvrši popis i procjenu stalne imovine i istu evidentira po procijenjenoj vrijednosti u poslovnim knjigama.***

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru

Član Senata DRI,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N Kovačević

S A D R Ž A J

I OPŠTI PODACI 5

1. Pravni osnov 5
2. Osnovni podaci o partiji 5
3. Finansiranje partije 5
4. Predmet revizije 5
5. Cilj revizije 6

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 6

6. Sistem unutrašnjih kontrola 6
7. Poslovne knjige 6
8. Finansijski izvještaji 6
8.1. Bilans stanja 7
8.1.1. Evidentiranje i popis imovine 7
8.1.2. Novčana sredstva na žiro računima 7
8.1.3. Blagajničko poslovanje 7
8.1.4. Kratkoročni finansijski plasmani 7
8.2. Bilans uspjeha 7
8.2.1. Prihodi 8
8.2.2. Rashodi 8
8.2.2.1. Troškovi goriva 9
8.2.2.2. Troškovi amortizacije 10
8.2.2.3. Troškovi neproizvodnih usluga 10
8.2.2.4. Troškovi platnog prometa 10
8.2.2.5. Troškovi poreskih obaveza 10

III REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNE GODINA 10

I OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg izvještaja i poslovanja Partije sadržan je u:

- *Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list RCG" br. 28/04, 27/06 i 78/06 i "Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);*
- *Zakonu o finansiranju političkih partija („Službeni list CG" broj 49/08; 49/10 40/11; 42/11; 60/11; 01/12, 10/14);*
- *Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2014. godinu (br. 4011-06-1540 od 27.12.2013. godine);*
- *Odluci Kolegujuma IV nadležnog za vršenje ove revizije (br. 40113-04-629 od 17.04.2014. godine).*

Postupci revizije sprovedeni su u skladu sa:

- *Međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima za reviziju javnog sektora (INTOSAI standardi);*
- *Poslovnikom Državne revizorske institucije ("Sl. list RCG" br. 50/07).*

2. Osnovni podaci o partiji

Demokratski centar Crne Gore (u daljem tekstu DC) sa sjedištem u Moskovskoj ulici br. 91, Podgorica osnovan je 07.02.2009. godine i Rješenjem br. 05-006/09-1652/01 od 11.02.2009. godine upisan u Registar političkih partija kod Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave kao pravno lice.

Statutom Stranke su utvrđeni naziv, znak, sjedište, ciljevi, način informisanja javnosti, načela djelovanja, prava i obaveze članova, oblici organizovanja, organi upravljanja, način njihovog izbora i opoziva, imenovanje i smjenjivanje, trajanje mandata, sredstva za rad, prestanak rada, te druga pitanja od interesa za članstvo i rad stranke. Stranku predstavlja i zastupa predsjednik DC. Predsjednik može ovlastiti druge osobe da zastupaju i predstavljaju DC u skladu sa ovim Statutom.

Organi Stranke su: Skupština, Glavni odbor, Predsjednik, Uže Predsjedništvo, Predsjedništvo, Izvršni odbor, Statutarna komisija, Nadzorni odbor, Sud časti, Politički savjet.

Pored navednih organa DC, u svrhu političkog djelovanja biraju se potpredsjednici, Sekretarijat i poslovni direktor.

Statutom je precizirano da Nadzorni odbor Stranke vrši nadzor nad prikupljanjem i rasporedom finansijskih sredstava.

3. Finansiranje partije

Demokratski centar finansijska sredstva obezbjeđuje putem: članarina, dobrovoljnih priloga, prihoda od imovine, budžeta, legata, drugih izvora u skladu sa zakonom. Iznos članarine utvrđuje Predsjedništvo Stranke.

Članom 77 Statuta Stranke je precizirano da Glavni odbor donosi finansijski plan na predlog Predsjedništva Stranke. Predsjedništvo odlučuje o rasporedu finansijskih sredstava i njihovog doznačavanja organizacionim oblicima Stranke.

4. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Demokratskog centra Crne Gore za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom.

5. Cilj revizije

Cilj revizije bio je provjeriti sledeće:

- *istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,*
- *primjenu zakona i drugih propisa vezanih za organizaciju i finansijsko-računovodstveno poslovanje,*
- *pravilnost sticanja prihoda,*
- *pravilnost izvršenja rashoda, odnosno provjera da li su finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke,*
- *pravilnost izvršenja drugih transakcija.*

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

6. Sistem unutrašnjih kontrola

Revizijom je utvrđeno da je Stranka Statutom utvrdila da Glavni odbor donosi finansijski plan na predlog Predsjedništva Stranke. Predsjedništvo odlučuje o rasporedu finansijskih sredstava i njihovog doznačavanja organizacionim oblicima Stranke.

Statutom je precizirano da Nadzorni odbor Stranke vrši nadzor nad prikupljanjem i rasporedom finansijskih sredstava. Stranka nije donijela finansijski plan za 2013. godinu.

7. Poslovne knjige

Stranka kao neprofitna organizacija je dužna, shodno članu 23 Zakona o finansiranju političkih partija, da vodi računovodstvene evidencije o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, Stranka ima svojstvo pravnog lica i dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Stranka je u 2013. godini od poslovnih knjiga obezbjeđivala glavnu knjigu i pomoćnu evideniju blaganičkog poslovanja (dnevnik blagajne) ali nije obezbjeđivala evideniciju potraživanja od lokalnih samouprava.

- ***Subjekt revizije u poslovnim knjigama treba da obezbijedi evideniranje potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu ovjerene i usaglašene dokumenacije.***

8. Finansijski izvještaji

Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija, Partija je u obavezi da Godišnji finansijski izvještaj podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima ("Sl. list CG" br. 17/12), Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2013. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku i na sledećim obrascima:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu - na obrascu IPK;*
- *Statistički Aneks.*

8.1. Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 17.654,00€. U Aktivi bilansa stanja iskazana je obrtna imovina (gotovina na žiro-računu u iznosu od 14.154,00€, kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od 3.500,00€ i potraživanja u iznosu od 350,00€), a u Pasivi neraspoređena dobit u iznosu 17.376,00 i kratkoročne obaveze u iznosu od 278,00€.

8.1.1. Evidentiranje i popis imovine

Partija je u poslovnim knjigama iskazala stalnu imovinu (osnovna sredstva) po nabavnoj i otpisanoj vrijednosti u iznosu od 1.462,20€ tako da ista nije imala sadašnju vrijednost što ukazuje da je po knjigovodstenom stanju u cjelosti otpisana. Državnom revizoru nije dat dokaz da je Partija u 2013. godini vršila popis osnovnih sredstava, pa se nije moglo utvrditi da li se ista i dalje koriste bez obzira što nemaju knjigovodstvenu vrijednost.

- ***Potrebno je da subjekt revizije izvrši popis i procjenu stalne imovine i istu evidentira po procijenjenoj vrijednosti u poslovnim knjigama.***

8.1.2. Novčana sredstva na žiro računima

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je Partija u 2013. godini poslovanje obavljala preko poslovnog računa otvorenog kod NLB Montenegro banke. Depozit na ovom računu na dan 01.01.2013.godine je iznosio 9.060,34€ a na dan 2013. godine 14.153,57€ što je dokumentovano bančinim izvodima.

8.1.3. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2013. godini obezbjeđivala evidenciju blagajničkih transakcija kroz pomoćnu knjigu (dnevnik blagajne). Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da je Partija za potrebe blagajne podigla sa žiro-računa sredstva u iznosu 3.000,00€ i u istom iznosu izvršila isplatu tako da gotovine na dan 31.12.2013. godine u blagajni nije bilo. U postupku revizije je utvrđeno da je iz blagajne izvršena isplata zakupnine za poslovni prostor površine 22m^2. Isplata zakupnine je izvršena shodno zaključenom ugovoru sa fizičkim licem u iznosu od 3.000,00€ (mjesena zakupnina 250,00€). Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije obračunao poreske obaveze na isplaćene naknade za zakup poslovnog prostora ali iste nije platio.

8.1.4. Kratkoročni finansijski plasmani

U Poslovim knjigama Partije iskazani su kratkorični finansijski plasmani u iznosu od 3.500,00€ po osnovu date pozajmice fizičkom licu shodno zaključenom ugovoru kojim je precizirano da je fizičko lice u obavezi pozajmicu vratiti do kraja 2012. godine. U postupku revizije je utvrđeno da navedena pozajmica nije vraćena u 2013. godini.

- ***Potrebno je da subjekt revizije preduzme aktivnost u cilju naplate potraživanja, pokrene postupak prinudne naplate ili izvši otpis istih.***

8.2. Bilans uspjeha

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu uspjeha Partija je ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 10.347,36€ rashode u iznosu od 6.418,49€ i poslovni rezultat – dobitak u iznosu od 3.929,00€ kao razlika prihoda i rashoda.

8.2.1. Prihodi

*Partija je u 2013. godini ostvarila ukupne prihode za redovno poslovanje u iznosu od **10.347,00€**. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 9.723,00 (od Glavnog grada 4.533,48€, Opštine Bar 3.614,00€ i Opštine Nikšić 1.575,84€)*

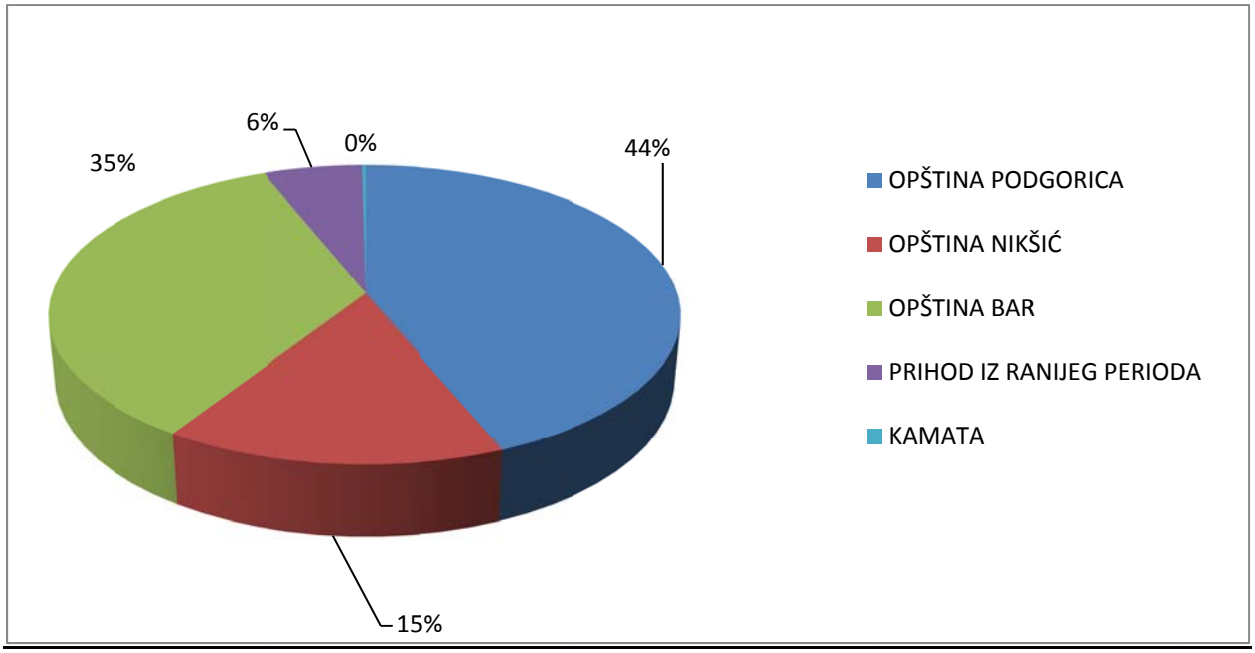
Partija je osim navedenih prihoda iskazala i ostale prihode u iznosu od 600,00€ i finansijske prihode po osnovu pozitivne kamate u iznosu od 24,04€

Tabelarni pregled ostvarenih prihoda u 2013. godini

R.br.	PRIHODI	IZNOS	%
1	GLAVNI GRAD PODGORICA	4.533,48	43,81%
2	OPŠTINA NIKŠIĆ	1.575,84	15,23%
3	OPŠTINA BAR	3.614,00	34,93%
4	PRIHOD IZ RANIJEG PERIODA	600,00	5,80%
5	KAMATA	24,04	0,23%
UKUPNO:		10.347,36	100,00%

Shodno prezentiranim podacima najveće učešće u ukupnim prihodima imaju prihodi od lokalnih samouprva (od Glavnog grada Podgorica 43,81%, opštine Nikšić 34,93%, opštine Bar 15,23%).

U nastavku Izvještaja dat je grafički prikaz ostvarenih prihoda.

8.2.2. Rashodi

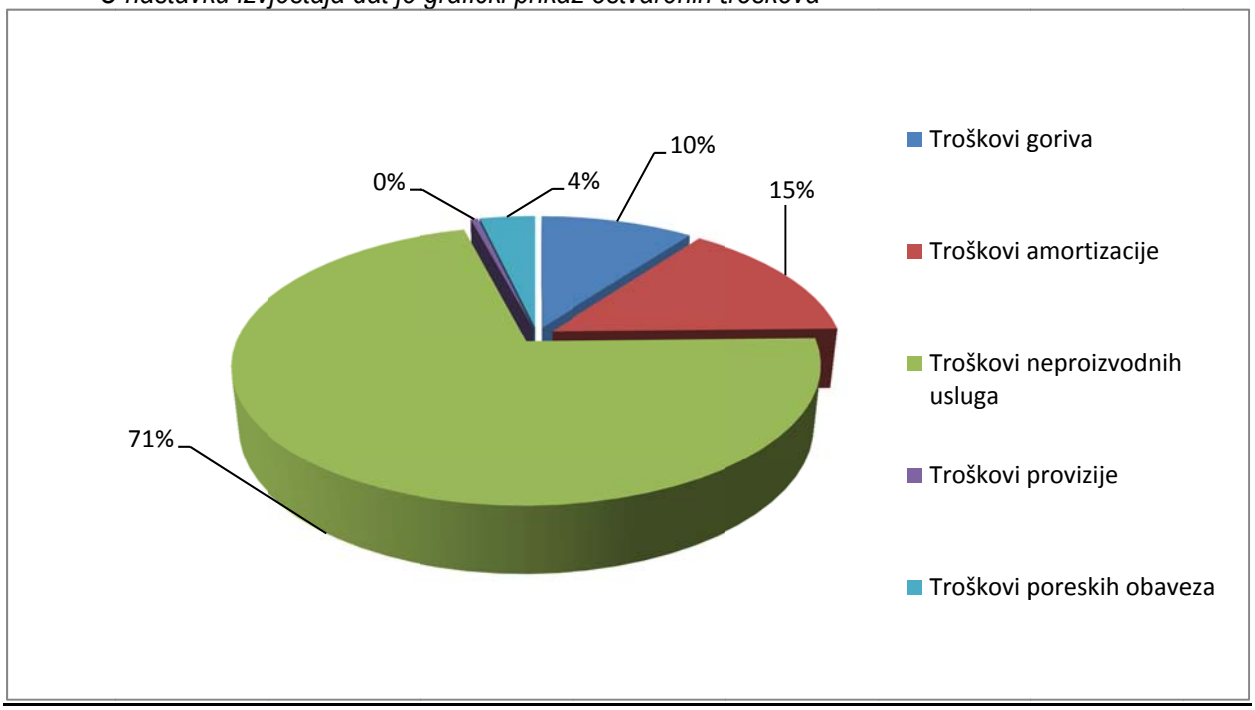
*Partija je u 2013. godini ostvarila ukupne troškove u iznosu od **6.418,49€** i isti se odnose na: troškove goriva u iznosu od 650,00€, troškove amortizacije u iznosu od 932,40€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 4.574,00€, troškove provizije u iznosu od 30,13€ i troškovi poreza u iznosu od 231,96€. Od ukupno evidentiranih troškova, troškovi u iznosu od 1.850,00€ su isplaćeni gotovinski iz blagajne, a iznos od 1.634,75€ preko žiro-računa.*

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled troškova za 2012. i 2013. godinu.

R.BR.	VRSTA TROŠKA	2012		2013	
		IZNOS	%	IZNOS	%
1	Troškovi dnevnica	500,00	13,50%	0,00	0,00%
2	Troškovi telefona	233,13	6,29%	0,00	0,00%
3	Troškovi reklame i propagande	1.236,08	33,37%	0,00	0,00%
4	Troškovi goriva	0,00	0,00%	650,00	10,13%
5	Troškovi amortizacije	219,30	5,92%	932,40	14,53%
6	Troškovi neproizvodnih usluga	117,00	3,16%	4.574,00	71,26%
7	Troškovi provizije	48,54	1,31%	30,13	0,47%
8	Troškovi poreskih obaveza	0,00	0,00%	231,96	3,61%
9	Ostali nematerijalni rashodi	1.350,00	36,45%	0,00	0,00%
UKUPNO:		**3.704,05**	**100,00%**	**6.418,49**	**100,00%**

Na osnovu prezentiranih podataka konstatuje se da najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi neproizvodnih usluga sa 71,26%, troškovi amortizacije sa 14,53%, troškovi goriva sa 10,13% i dr.

U nastavku izvještaja dat je grafički prikaz ostvarenih troškova

8.2.2.1. Troškovi goriva

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama subjekta revizije u iznosu od 650,00€ odnose se na troškove govora. Navedeni troškovi su plaćeni preko žiro računa i isti su dokumentovani.

8.2.2.2. Troškovi amortizacije

Troškovi u iznosu od 932,40€ odnose se na troškove tekuće amortizacije osnovnih sredstava za 2013. godinu.

8.2.2.3. Troškovi neproizvodnih usluga

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama subjekta revizije u iznosu od 4.574,00€, odnose se na troškove zakupa poslovnog prostora i troškove računovodstvenih i advokatskih usluga.

Troškovi u iznosu od 3.000,00€ iskazani su po osnovu zakupa poslovnog prostora u Podgorici. Navedeni troškovi su plaćeni gotovinski iz blagajne i isti su detaljnije objašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje. Troškovi u iznosu od 474,00€ odnose se na troškove knjigovodstvenih usluga i isti su plaćeni preko žiro računa i dokumentovani Ugovorom o poslovnoj saradnji koji je subjekt revizije zaključio sa ovlašćenom agencijom za pružanje navedenih usluga i ispostavljenom fakturom za izvršene usluge.

Troškovi u iznosu od 1.100,00€ odnose se na troškove advokatskih usluga koji su plaćeni preko žiro računa shodno zaključenom ugovoru o zastupanju u sudskom sporu pred Osnovim sudom u Podgorici.

8.2.2.4. Troškovi platnog prometa

Troškovi u iznosu od 30,13€ odnose se na troškove bankarskih usluga.

8.2.2.5. Troškovi poreskih obaveza

Troškovi u iznosu od 231,96€ odnose se na troškove poreza i prireza na isplaćenu naknadu za zakup poslovnog prostora. Navedene poreske obaveze su obračunate ali iste nisu plaćene u 2013. godini.

III REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNE GODINA

Revizijom Godišnjeg izvještaja Demokratskog centra Crne Gore utvrđeno je da je subjekt revizije ispoštovao preporuku datu u prethodnom Izvještaju, koja se odnosi na dokumentovanje troškova, a djelimično je ispoštovao preporuku koja se odnosi na popis imovine i obaveza i na obezbjeđivanje pomoćne evidencije blagajničkog poslovanja.

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru

Član Senata DRI,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N Kovačević